

bijdragen, die de hele twintigste eeuw overspannen, trachten de auteurs een deel van het spanningsveld tussen het literaire en cultureel-historische discours in kaart te brengen. Zij onderstrepen op verschillende punten de specificiteit van het Italiaanse literaire leven en zijn interne dynamiek; toch zal de lezer onmiddellijk raakpunten vinden met kenmerken van andere Europese literaturen.

De geschiedenis van Italiaanse letterkunde kan en mag niet beperkt worden tot een aaneenschakeling van losstaande auteursportretten en titels. De verschillende bijdragen overstijgen dan ook de louter biografische dimensie; ze beogen een kritisch inzicht in de interacties tussen het leven en werk van de auteur enerzijds en het literaire, artistieke en politieke leven van de bestudeerde periode anderzijds. Het werk biedt bovendien een rijk overzicht aan specifiek Italiaanse cultuurhistorische referenties die de auteur en zijn periode in een breder perspectief plaatsen.

Toch blijft dit werk zeer toegankelijk. Een publiek geïnteresseerd in de literatuur van het Italiaanse schiereiland zal er zonder problemen zijn gading in vinden. Voor beginnende studenten zal het werk een veeleer begeleidende en ondersteunende rol spelen, terwijl meer gevorderde studenten er een volledig en makkelijk consulteerbaar overzicht in zullen vinden. Eén van de doelstellingen van deze overzichtbundel is bovendien het aanzetten tot lezen. In de beknopte bibliografie die na elke bijdrage volgt zal de lezer verwijzingen vinden naar primaire lectuur, de werken en de vertaalde werken van de auteur in kwestie en naar secundaire lectuur in verschillende talen.

Isabelle Melis

Mark Debrock, Piet Desmet, Anne Geysens, Nathalie Nouwen. *Lexique thématique français. Exercices cognitifs pour apprenants néerlandophones de niveau intermédiaire et avancé.* Bruxelles, Éditions De Boeck Université, 2002, 330 p., ISBN 2-8041-4103-9, € 34,95.

Veel thematische woordenschatboeken bestaan uit lijsten en zijn dus vrij statisch qua opzet. Een thematische lijst blijft immers een lijst. Heel anders is de *Lexique thématique français* van Debrock e.a. Het is een boek waar je als student direct mee aan de slag kan omdat het niet uit lijsten maar uit oefeningen bestaat – zoals vaak zegt de ondertitel meer dan de hoofdtitel. De doelgroep bestaat uit Nederlandstalige studenten met specialiteit Frans of die een “excellente maîtrise du français” en een “grande autonomie dans la pratique” betrachten. De ca. 4 000 items behoren niet tot gespecialiseerde maar evenmin tot de basiswoordenschat (de auteurs gaan uit van “une bonne maîtrise”, zeker van de middelbareschoolkennis, als beginniveau).

De semantische velden (“La vie physique”, “La vie affective” en “La vie intellectuelle”) hebben 2 à 3 deelvelden zoals “L’homme dans le temps et dans l’espace”, “Émotions et sentiments” of “Le jugement”. De oefeningenfiches beslaan 1 à 2 blz. rond woorden of begrippen zoals “besoin-désir”, “futur”, “personne-gens”, “facile-simple-logique”, “suivre”... Elke reeks oefeningen in de deelvelden wordt afgesloten met “Clefs d’apprentissage cognitif”: vijf zinnen nodigen de student uit om na te denken over spelling, “valse vrienden”, syntaxis, belgicismen, enz. Deze stukjes leunen sterk aan bij Grevisse, Hanse en Robert.

De oefeningen betreffen o.a. invullen, betekenisverschil uitleggen, begrippen ordenen, parafaseren, zegswijzen verklaren... en zelfs vertaal oefeningen. Dit alles is grotendeels gebaseerd op dagelijkse, praktische taalsituaties (zinnen als “Opgeschrikt door de vuurspuwende draak, gaf de ridder zijn paard de sporen” blijven gelukkig uitzonderingen). Er is een volledige verbeterleutel, die zowat eenderde van het boek inneemt. Met wat typografische handigheid had men hier echter enkele tientallen bladzijden kunnen besparen zonder toegevingen te doen aan de gebruiksvriendelijkheid. En misschien missen sommige gebruikers toch ook nog een lijstje met de belangrijkste behandelde woorden op het einde van elke oefeningfiche.

De *Lexique thématique français. Exercices cognitifs* onderstreept het belang van de context en de taalregisters en neemt daarmee een betekenisvolle voorsprong op de klassieke thematische woordenschatlijsten. Bovendien krijgt de student het grote voordeel van de inoefening, de manier bij uitstek van woordenschatverwerving. Het boek is bedoeld voor begeleide zelfstudie, waarbij een lesgever bijkomende informatie geeft en het leerproces stuurt. Toch vind ik het in de handen van een ondernemende en leergierige student ook erg bruikbaar voor individuele zelfstudie.

Luc Dejans